

Handreiking verblijfplaatsen zoeken (zonder detector)

Vleermuizen zijn zeer trouw aan hun verblijfplaats en keren er jaar na jaar terug. Om de vleermuizen goed te kunnen beschermen is het waardevol de exacte locatie van de verblijfplaatsen te weten. Het is vrij eenvoudig om verblijfplaatsen van vleermuizen op te sporen, ook zonder detector. Help mee en ontdek zelf een kolonie vleermuizen!

Zwermen opsporen

Voordat vleermuizen de verblijfplaats binnen gaan zwermen ze voor de invliegopening. Ze vliegen heen en weer rond de opening en af en toe wordt de muur of boomstam aangetikt.

Zo'n grote groep druk-heen-en-weer-vliegende vleermuizen is eenvoudig waar te nemen, ook zonder detector. Het gebruik van een batdetector maakt het opsporen van een kolonie wel gemakkelijker. Een grote groep vleermuizen maakt namelijk een hoop lawaai op de detector; dat is niet te missen.

Bekijk eens deze filmpjes van zwermende en uitvliegende vleermuizen:

- www.vleermuis.net/vleermuisafbeeldingen/video-beelden.html

Tijdstip

Het zwermtijdstip verschilt per soort en is afhankelijk van het weer en het seizoen. De meeste vleermuizen zwermen echter tijdens de ochtendschemer, half uur voor tot half uur na zonsopkomst. Omdat het tijdstip van zonsopkomst in de loop van het jaar verschuift, staan in de tabel per maand de beste inventarisatietijden.

Maand	Inventariseren	Zonsopkomst 2011 1 ^e dag v/d maand	Zonsopkomst 2011 30 ^e dag v/d maand
Mei	5:00 - 6:30 uur (1,5 uur)	6.11 uur	5.27 uur
Juni	4:45 - 6:15 uur (1,5 uur)	5:26 uur	5:23 uur
Juli	5:00 - 6:30 uur (1,5 uur)	5:24 uur	6:00 uur
Augustus	5:30 - 7:00 uur (1,5 uur)	6:01 uur	6:49 uur

N.B. Denk erover of het verstandig is om alleen op pad te gaan, in verband met de persoonlijke veiligheid.

Gebied

De inventarisatie kan lopend of per fiets worden uitgevoerd. In 1 á 2 uur kunnen enkele straten of kan een buurt doorzocht worden; dat wil zeggen een gebied van 25 ha = 500*500 meter = ¼ km-hok. Houd als stelregel aan dat dezelfde locatie elke 10 minuten weer gepasseerd wordt, zodat geen zwermende vleermuizen gemist worden.

Mooi weer

Bij slecht weer vliegen de vleermuizen niet uit of gaan ze eerder terug. Ga daarom vooral op pad als het mooi weer is: nachttemperatuur >10°C, geen regen en windkracht <4 Bft.

Meenemen

Naast pen en papier of een kaart is het aan te raden een zaklamp mee te nemen om de invliegopening op te sporen. Een hoofdlamp is makkelijk bij het schrijven. Als je een GPS hebt is dat helemaal handig voor het noteren van de coördinaten.

Waarnemingen delen

Probeer na het vinden van zwermende vleermuizen de invliegopening te ontdekken. Waarnemingen kunnen worden doorgegeven op onze site (Vleermuisatlas, vleermuis gezien, waarneming doorgeven), deze waarnemingen komen dan terecht bij iemand van een provinciale vleermuiswerkgroep. Ook zijn de volgende websites aan te raden: www.waarneming.nl, www.zoogdieratlas.nl. Geef ook waarnemingen van egels en vogels (www.sovon.nl) door.

N.B. Tijdens de avondschemer (het liefst al de volgende dag) kan bij het uitvliegen vastgesteld worden hoe groot de kolonie is. Voor het vaststellen van de soort is een batdetector nodig.

Noteer het volgende:

- Inventariseerder: (naam)
- Datum:
- Locatie: (provincie, plaats, straat + nr)
- Km-hok: X: ... / Y: ...
- Invliegopening: (omschrijving, evt. met foto)
- Soort: (indien bekend)

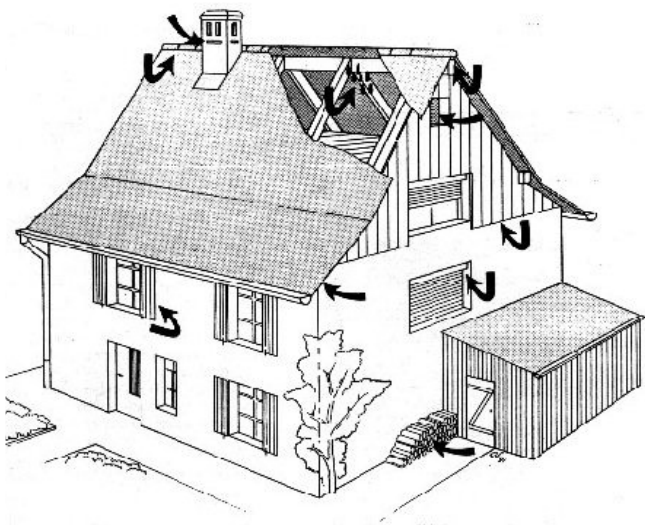
Veel plezier met inventariseren en een goede 'vangst'!

Vleermuis Werkgroep Nederland

Anne-Jifke, Annemieke, Carolien, Leonie, René en Saskia

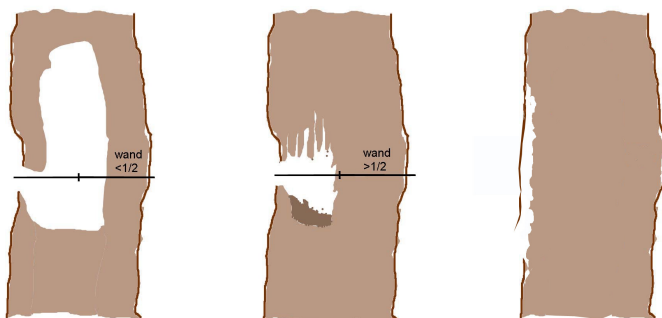

Waar verblijven vleermuizen?

Waar zitten vleermuizen in gebouwen:

- In de spouwmuur achter een spouwgat, rooster of ventilatievoeg (= verticale spleet in metselwerk)
- Op de kopgevel waar de dakpannen over de rand steken
- Achter de dakrand via een kier aan de onderzijde
- Onder het dak, tussen dak en dakbeschot
- Onder de dakpannen via een scheefliggende dakpan
- Achter gevelbeplating of -betimmering via een kier
- Achter een reclamebord tegen de gevel
- Achter een loszittende loodslab, bijvoorbeeld bij de schoorsteen of dakkapel
- In een schoorsteen achter een kier of rooster
- Achter luiken
- Achter of tussen de buitenzonwering
- In de balkonvloer (bij flats)

Waar zitten vleermuizen in bomen:

- in een boomholte
- in een spechtengat
- achter de losse schors
- in een scheur of spleet in de stam
- in een scheur of spleet op een tak
- tussen de klimop
- in levende en dode bomen

